

ÎNCHEIERE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întovărășirea Pomicolă „Valea Salcîmilor”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întovărășirii Pomicole „Valea Salcîmilor” împotriva Consiliului comunal Trușeni, Primăriei comunei Trușeni, Balaniuc Serhei și Balaniuc Ala cu privire la contestarea actului administrativ și actelor juridice subsecvente,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Întovărășirea Pomicolă „Valea Salcîmilor” și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 martie 2016,

c o n s t a ț ă

La 03 octombrie 2014, ÎP „Valea Salcîmilor” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Trușeni, Primăriei comunei Trușeni, Balaniuc Serhei și Balaniuc Ala cu privire la contestarea actului administrativ și actelor juridice subsecvente.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că Balaniuc Serghei a lucrat în calitate de paznic la ÎP „Valea Salcîmilor”, locuind în casa de livadă a întovărășirii pomicole amplasată pe lotul pomicol nr. 271, iar ulterior, pentru absență nemotivată de la serviciu mai mult de 4 ore, a fost eliberat din funcție.

Afirmă că în anul 2005-2009, Balaniuc Serghei fiind în cădășie cu fostul președinte al întovărășirii pomicole Nacu Tudor și cu unii funcționari ai Primăriei Trușeni au falsificat procesele-verbale ale direcției și adunării generale ale întovărășirii pomicole și documentele contabile, excluzând în mod ilegal 45 de persoane din membrii ÎP „Valea Salcîmilor”, deposedându-i de dreptul de a se folosi, gestiona și dispune de loturile pomicole.

Totodată pe acest caz de către secția de urmărire penală CGP mun. Chișinău, în prezent Direcția de Poliție mun. Chișinău a fost pornită cauza penală 2012030112, conform semnelor de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Menționează reclamanta că la 03 septembrie 2004, Balaniuc Serghei a depus o cerere privind acceptarea acestuia ca membru al ÎP „Valea Salcîmilor”, iar la data de 14.05.2005 a depus o cerere către Primaria com.Trușeni și președintele întovărășirii, prin care a solicitat să i se atribuie lotul pomicol nr.271, indicînd eronat că lotul nu este

întărit după nimeni, este pustiu și că nu este prelucrat, prin tănuirea faptului că pe acest lot este amplasată clădirea administrativă a întovărășirii, astfel manifestând un comportament dolosiv și viclean.

Cererea în cauză a fost coordonată cu primarul com. Trușeni, după ce la data de 20 mai 2005, președintele IP „Valea Salcîmilor”, prin derogare de la art. 35 subpct. (1) al Statutului model al întovărășirii pomicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991, depășindu-și împuternicirile și atribuțiile prevăzute în Statutul întovărășirii, a decis de unul singur de a întări lotul pomicol nr. 271 după Balaniuc Serghei. Ulterior, Balaniuc Serghei de comun acord cu fostul președinte al întovărășirii pomicole, Nacu Tudor au înstrăinat acest lot.

Reieșind din atribuțiile de bază ale primarului date prin Legea nr. 123-XV din 18.03.2003 privind administrația publică locală (în vigoare la acel timp), primarul com. Trușeni nu a fost în drept să avizeze o astfel de cerere, deoarece aceasta nu ține de competențele lui.

Invocă că, depistând ilegalitățile menționate președintele ÎP „Valea Salcîmilor” s-a adresat Consiliului și Primăriei com. Trușeni cu demersul nr. 37 din 14 octombrie 2009 prin care a solicitat abrogarea deciziei nr. 13/1 din 30 decembrie 2005 în baza căreia lui Balaniuc S. i s-a permis să privatizeze lotul pomicol nr. 271 pe care este amplasat blocul administrativ al cîrmuirii întovărășirii pomicole, care prin decizia nr. 07/5 din 26 august 2009, a fost admisă, Consiliul com. Trușeni revocând decizia nr. 13/1 din 30 decembrie 2005, pe care a considerat-o drept ilegală din data adoptării acesteia.

Susține că între timp Balaniuc Serghei a donat lotul pomicol nr. 271 mamei sale Balaniuc Ala fiind întocmit contractul de donație din 21 decembrie 2007.

Mai indică că la 08 aprilie 2010, Balaniuc Serghei și Balaniuc Ala s-au adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului și Primăriei com. Trușeni prin care a solicitat anularea deciziei nr. 07/5 din 26 august 2009 prin care a fost abrogată decizia Consiliului com. Trușeni nr. 13/1 din 30 decembrie 2005 privind privatizarea loturilor întovărășirilor pomilegumicole și încasarea prejudiciului material în sumă de 12 000 lei. Prin hotărârea judecătoreii Buiucani mun. Chișinău din 02 iulie 2011, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2013, a fost admis apelul declarat de către Balaniuc Serghei și Balaniuc Alla, s-a casat hotărârea Judecătoreii Buiucani mun. Chișinău din 02 iulie 2011, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii prin care s-a anulat decizia Consiliului com. Trușeni nr. 07/5 din 26 august 2009 privind abrogarea deciziei nr. 13/1 din 30 decembrie 2005 de privatizare a lotului din ÎP „Jelznodorojnic”, în rest pretențiile au fost respinse. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2013 recursul declarat de către ÎP „Valea Salcîmilor” a fost considerat inadmisibil, ca fiind depus în afara termenului legal.

Declară reclamanta că despre înstrăinarea ilegală a loturilor pomicole, inclusiv a lotului pomicol nr. 271 s-a aflat numai după alegerea unui alt președinte al ÎP „Valea Salcîmilor”, care l-a înlocuit pe Nacu Tudor la această funcție și după realegerea unei noi componente a Direcției întovărășirii pomicole.

Susține că, s-a constatat că Balaniuc Serghei nu a fost și nu este membru al ÎP „Valea Salcîmilor” (în trecut ÎP „Jelznodorojnic”), deoarece acesta nu dispune de vreo decizie a Direcției întovărășirii pomicole de primire a lui Balaniuc S. ca membru al întovărășirii.

Cere IP „Valea Salcîmilor” admiterea cererii de chemare în judecată, declararea nulă a deciziei Consiliului comunal Trușeni nr. 13/1 din 30.12.2005 în partea în care

s-a aprobat vânzarea-cumpărarea lotului de pământ nr.271, situat în extravilanul com.Trușeni pe teritoriul IP „Valea Salcîmilor” lui Balaniuc Serghei, anularea actului juridic subsecvent deciziei contestate, și anume, a contractului de vânzare-cumpărare nr.548, încheiat între Primăria com.Trușeni și Balaniuc S. asupra lotului de pământ nr. 271, situat în extravilanul com.Trușeni pe teritoriul IP „Valea Salcîmilor” din data încheierii acestui act – 07 februarie 2006, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.8311 eliberat pe numele lui Balaniuc S. din data eliberării acestui act - 22 decembrie 2006, anularea contractului de donație a terenului încheiat la 21.12.2007 între Balaniuc S. (donator) și Balaniuc Ala (donatar).

Prin hotărârea judecătorei Buiucani mun.Chișinău din 30 martie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind tardivă (în partea contestării actului administrativ) și neîntemeiată în partea ce ține de anularea actelor subsecvente.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, a fost respins apelul declarat de către ÎP „Valea Salcîmilor” și menținută hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 30 martie 2016.

Atât instanța de fond cât și instanța de apel și-au întemeiat soluția, făcând referire la faptul că știind despre existența deciziei contestate încă din 2009, ÎP „Valea Salcîmilor” a adresat tardiv cererea prealabilă abia la 11 august 2014, fapt ce condiționează și tardivitatea cerinței de contestare a actului administrativ nr.13/1 din 30 decembrie 2005. Respectiv pretenția privind anularea actelor juridice subsecvente - contractul de vânzare-cumpărare nr. 548 încheiat la 07 februarie 2006 între Primăria com. Trușeni și Sergiu Balaniuc, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 8311 eliberat pe numele lui Balaniuc Serghei la 22 decembrie 2006 și contractul de donație al terenului încheiat la 21 decembrie 2007 între Balaniuc Serghei și Balaniuc Ala a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 17 martie 2017, ÎP „Valea Salcîmilor” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016 și hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 30 martie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului ÎP „Valea Salcîmilor” a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare.

De asemenea a indicat că, lotul pomicol nr. 271 pe care este amplasată clădirea administrativă a ÎP „Valea Salcîmilor” face parte din categoria terenurilor de uz public, iar conform art. 9 alin. (6) din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25 iulie 1997, acest lot nu putea fi supus vânzării.

Indică recurenta că acțiunea în constatarea nulității absolute a deciziei Consiliului comunal Trușeni nr. 13/1 din 30 octombrie 2005 prin care s-a aprobat vânzarea-cumpărarea de către Balaniuc Serghei a lotului pomicol nr. 271 este imprescriptibilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016 a fost expediată în adresa recurentului la 25 noiembrie 2016, însă nu se atestă date când a fost recepționată aceasta de către recurent.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către ÎP „Valea Salcîmilor” la 17 martie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 18 aprilie 2017, în adresa intimațiilor Consiliul com. Trușeni, Primăria com. Trușeni, Balaniuc Serghei și Balaniuc Ala a fost expediată copia recursului declarat de către ÎP „Valea Salcîmilor” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 27 mai 2017, intimații Consiliul com. Trușeni, Primăria com. Trușeni, Balaniuc Serghei și Balaniuc Ala prin intermediul reprezentantului, avocatul Marcela Roșca, au depus referință, solicitând declararea recursului ÎP „Valea Salcîmilor” ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile și obiecțiile expuse în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎP „Valea Salcîmilor” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎP „Valea Salcîmilor” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al inadmisibilității recursului argumentul recurentului ÎP „Valea Salcîmilor” precum că lotul pomicol nr. 271 pe care este amplasată clădirea administrativă a ÎP „Valea Salcîmilor” face parte din categoria terenurilor de uz public,

iar conform art. 9 alin. (6) din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25 iulie 1997, acest lot nu putea fi supus vânzării, deoarece contravine materialelor dosarului, decizia contestată fiind un act administrativ, iar tardivitatea cererii prealabile de anulare a deciziei nr. 13/1 din 30 decembrie 2005 adresate la 11 august 2014 conduce la tardivitatea acțiunii.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că acțiunea în constatarea nulității absolute a deciziei Consiliului comunal Trușeni nr. 13/1 din 30 octombrie 2005 prin care s-a aprobat vânzarea-cumpărarea de către Balaniuc Serghei a lotului pomicol nr. 271 este imprescriptibilă, întrucât contractul de vânzare cumpărare nr. 458 încheiat între Primăria com. Trușeni și Serghei Balaniuc, titlul de autentificare al deținătorului de teren nr. 8311 eliberat pe numele lui Balaniuc Serghei și contractul de donație din 21 decembrie 2007, reprezintă acte subsecvente actului administrativ- deciziei nr. 13/1 din 30 decembrie 2005 și poartă soarta actului principal.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎP „Valea Salcîmilor” ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întovărășirea Pomicolă „Valea Salcîmilor” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic